

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ที่มาและความสำคัญของการทำขนมแซนด์วิช

ตอนที่ 1

◎ การทำขนมท้องถิ่นเพื่อแซนด์วิชมีความสำคัญอย่างไร?

งานประเพณีประจำปีของอำเภออุซันท์
“เทศกาลกล้วยแสนหวี
ประเพณีแซนด์วิช บุษาลักเมือง”
ชาวอุซันท์ มีขนมอร่อยๆอะไรบ้าง?

ยกตัวอย่างขนมที่ใช้ในพิธีแซนด์วิชที่บ้านเราให้
ดูหน่อยได้ไหม?

☞ ไปสืบค้นดูซิว่าประเพณีแซนด์วิชมีความเป็นมาและความสำคัญอย่างไร?

กรณีศึกษา

ยายทองพาทลานเที่ยวงานประจำปี อำเภอชุนซ์

ที่บ้านภูมิดูได้ คุณยายทองพาทลานนุชจรีและอมรรัตน์ไปเที่ยวงานประจำปีของอำเภอชุนซ์ เมื่อไปถึงหน้าตลาดโต้รุ่งเด็กทั้งสองได้เห็นป้ายประกาศ คุณยายบอกว่าป็นคำขวัญ อำเภอชุนซ์ เขียนไว้ว่า

“ชุนซ์ เมืองโบราณ ตำนานจังหวัดเก่า ชนสามเผ่าสวยล้ำ

หัตถกรรมล้ำค่า แชนโฌนต่ายิ่งใหญ่ กราบไหว้หลวงพ่อโต”

คุณยาย บอกหลานทั้งสองคนว่ายายจะพาไปเที่ยวชมงานแชนโฌนตา ซึ่งในคำขวัญว่ายิ่งใหญ่ จะยิ่งใหญ่อจริงไหม? เราไปดูกัน แล้วทั้งสามคนได้เดินทางต่อไปที่โรงเรียนชุนซ์ ซึ่งที่นั่นจะเป็นที่นัดหมายของประชาชน เพื่อไปจัดขบวนหาบของเซ่นไหว้ และขบวนรถแห่สิ่งของเซ่นไหว้ โฌนตา

เมื่อไปถึงบริเวณ โรงเรียนชุนซ์ ซึ่งเป็นที่รวมจัดตั้งขบวนแห่ เพื่อเดินทางมายังหน้าว่าการอำเภอ สถานที่จัดของไหว้โฌนตาคือ ลานอเนกประสงค์ตากะจะ (เจ้าพระยาไกรภักดีศรีนครลำดวน) ซึ่งเคยเป็นเจ้าเมืองชุนซ์

ประชาชนนำกระบุงหาบของเซ่นไหว้ พร้อมทั้งจะตั้งขบวนแห่

เมื่อตั้งขบวนแห่และขบวนรถเรียบร้อยแล้ว ประชาชนทั้งหลายก็เริ่ม
เดินทางจากจุดเริ่มต้นไปยังหน้าที่ว่าการอำเภอ

โทษกัในรตแห่งของเช่นไหว้ได้บรรยาย ในขณะรตกำลังเคลื่อนที่ ว่า

“เมื่อถึงวันแรม 15 ค่ำ เดือนสิบ ชาวชุมชนจะการจัดงานซึ่งเป็น ประเพณีที่ยิ่งใหญ่ทุกปี มีชื่อว่า เทศกาลกล้วยแสนหวี ประเพณีแซนโฎนตา บูชาหลักเมือง สถานที่บริเวณอนุสาวรีย์ตากะจะ หน้าที่ว่าการอำเภอชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ

ประชาชนที่อาศัยอยู่แถบอีสานใต้ โดยเฉพาะอำเภอชุมชน ที่นับถือศาสนาพุทธ และ ศาสนาฮินดูมีความเชื่อว่ในรอบปีหนึ่ง เมื่อถึงเดือน 10 เริ่มตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 10 ไปถึง แรม 15 ค่ำเดือน 10 วิญญาณบรรพบุรุษที่สิ้นชีวิตไปแล้วจะได้รับการปลดปล่อยให้มารับ ส่วนบุญ ที่ถูกหลานอุทิศส่วนกุศลไปให้ ห้ ทุกรอบครัวจะเริ่มทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้ไป เรื่อยๆ แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละครอบครัวคร้วคร้วละ 1 ครั้ง (ภาษาพื้นบ้านเขมร เรียกว่า “ซั๊กตาร” บั้งสุกุด) อาหารคาว หวานที่ใช้แซนโฎนตา (แซนโฎนตา หมายความว่า ปู ยาตายาย ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว) ขนมที่ใช้แซนโฎนตาได้แก่ ขนมเทียน ข้าวต้มมัด ข้าวต้มมัด ใ้ไส้กล้วย (ห่อด้วยใบมะพร้าวอ่อน) ข้าวต้มน้ำอุ่น (ข้าวต้มค้าง) อาหารคาวที่ใช้ในพิธีแซน โฎนตา ได้แก่ อาหารประเภทบั้ง เช่น ไก่บั้ง ปลาบั้ง หมูบั้ง และผักต่างๆ อาหาร ข้าวต้ม ขนม ผลไม้ ผักต่างๆ จะจัดให้ได้จำนวนมากที่สุด นั่นคือการแสดงถึงความอุดมสมบูรณ์

พอถึงวันแรม 14 ค่ำ เดือน 10 จะเป็นวันเช่นไหว้(แซนโฎนตา)แล้วส่งดวงวิญญาณ ไปที่วัดในตอนเช้ามีดีให้ดวงวิญญาณฟังพระสวดมนต์ มีข้าว (ข้าวเหนียว)และอาหารให้ซึ่ง เรียกว่า”บายตะบัดตะโบร์”ส่งวิญญาณกลับที่อยู่ตามเดิม”

ขบวนแห่ของเซ่นไหว้เดินทางผ่านหน้าตลาดและเลี้ยวเข้าหน้าที่ว่าการอำเภออุซันซ์ ซึ่งบริเวณลานสวนตาคะจะทางเทศบาลเขาได้เตรียมโต๊ะวางของไหว้ไว้เป็นตำบลเพื่อประชาชนจะได้มาไหว้ตาคะจะที่เป็นเจ้าเมืองอุซันซ์ (พระยาไกรภักดีศรีนครลำดวน)ที่เขาเคารพนับถือ

ในงานนี้มีการประกวดกล้วยงามเมืองสุโขทัยและแข่งขันการทำข้าวต้มมัดด้วย

เมื่อขบวนแห่มาถึงลานอนุสาวรีย์ตากะจะก็จะเตรียมข้าวของ ขนม เครื่องใช้ที่นำมาเช่นไหว้ มาจัดใส่พานวางหน้าอนุสาวรีย์ตากะจะ

การจัดของแซนโฎนตา ที่อนุสาวรีย์ตากะจะ(เจ้าพระยาภักดีศรีนครลำดวน)

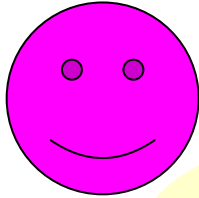
“คุณยายคะ นุชมาเที่ยวงานวันนี้สนุกจังแถมยังได้ความรู้อีกด้วย ” นุชบอก
คุณยาย

คุณยายบอกหลานทั้งสองว่า” การได้ทำบุญไปให้บรรพบุรุษของเรานั้น
แสดงถึงความกตัญญูรู้คุณ ซึ่งหลานทั้งสองควรทำ”

เมื่อเที่ยวงานประเพณีแซน โฎนตาแล้วคุณยายทงก็พาทั้งสองกลับบ้านเพื่อ
จะเตรียมข้าวของทำขนมในท้องถิ่นที่ใช้ตามประเพณีแซน โฎนตาในวันต่อไป

การทำขนมแซนด์วิชตามีความสำคัญอย่างไร?

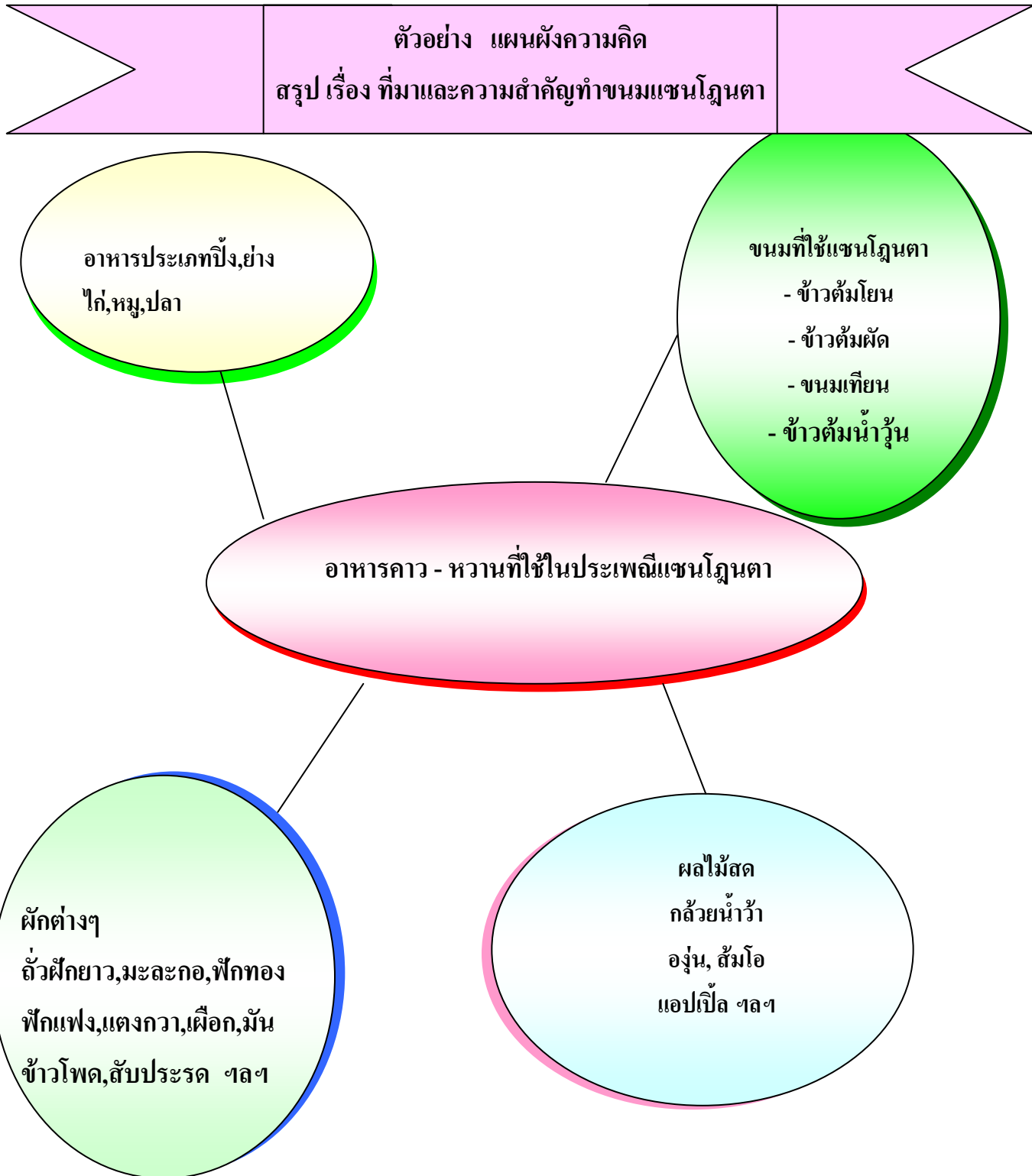

การทำขนมเพื่อในพิธีใช้แซนด์วิชในครอบครัว มีความสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยปลูกฝังนิสัยให้มีความรักความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ
ฝึกความรับผิดชอบ
2. ช่วยสร้างนิสัยในการทำงาน ทำให้ทำงานเป็น แก้ปัญหาต่างๆ ได้
ดีขึ้น
3. ช่วยเหลือครอบครัว แบ่งเบาภาระขอ งพ่อ-แม่ การช่วยงานใน
ครอบครัวทำให้ครอบครัวเกิดอบอุ่นขึ้น
4. ช่วยให้รู้จักประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยและได้ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น

จากเรื่องที่อ่าน กรณีศึกษานี้ นักเรียนสามารถนำมาสรุป แล้วเขียน
เป็นแผนผังความคิดได้นะคะ

แบบฝึกหัดที่ 1

วันที่เดือน..... พ.ศ..... ชั้น ป.4
ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง ทำเครื่องหมายผิด × หน้าข้อความที่ผิด

- 1. ประเพณีแซนโฎนตาทำในเดือนสิบ
- 2. กล้ายที่ใช้ทำขนม ข้าวต้มแซนโฎนตาส่วนมากใช้กล้าน้ำว่า
- 3. ขนมที่ใช้แซนโฎนตาใช้วิธีต้มทุกชนิด
- 4. ข้าวโพดใช้ทำขนมแซนโฎนตาทุกชนิด
- 5. ตะโก้ใบเตยไม่ใช่แซนโฎนตา
- 6. การทำข้าวต้มชนิดต่างๆส่วนมากใช้ข้าวเหนียว
- 7. อาหารประเภทแป้งส่วนมากใช้ เนื้อหมู
- 8. ผักผลไม้ที่ใช้จำนวนมากได้แก่ ถั่ว,เผือก,มัน
- 9. โฎนตາหมายถึง ปู่ ย่า ตา ยาย
- 10. การแซนโฎนตาแสดงถึงความกตัญญูรู้คุณของลูกหลาน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

แบบฝึกหัดที่ 2

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกชื่อขนมไปจำแนกประเภทให้ถูกต้อง

ขนมไข่	ขนมเทียน	ข้าวต้มมัด	ข้าวเหนียวแดง
ทองม้วน	ข้าวต้มมัด	ข้าวต้มต่าง	กระยาสารท
ขนมเปียกปูน	บัวลอย		

ขนมที่ใช้ตามประเพณี
แซนโถงนตา

1.
2.
3.
4.
5.

ขนมที่ใช้ทั่วไป

1.
2.
3.
4.
5.

วันที่.....ชั้นป.4

ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเพณีแซนโฎนตาจัดขึ้นเมื่อใด

.....

2. ประชาชนชาวชุมชนมีความเชื่อว่าบรรพบุรุษจะมาเยี่ยมเยือนบุตรหลานใช่หรือไม่

.....

3. บุตรหลานทำอาหารอะไรบ้างไว้ต้อนรับบรรพบุรุษ

.....

4. ประเภทอาหารที่ทำแซนโฎนตามีอะไรบ้าง

.....

5. ขนมหที่ใช้ในการแซนโฎนตามีอะไรบ้าง

.....

ผลการประเมิน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ทำได้คะแนน

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

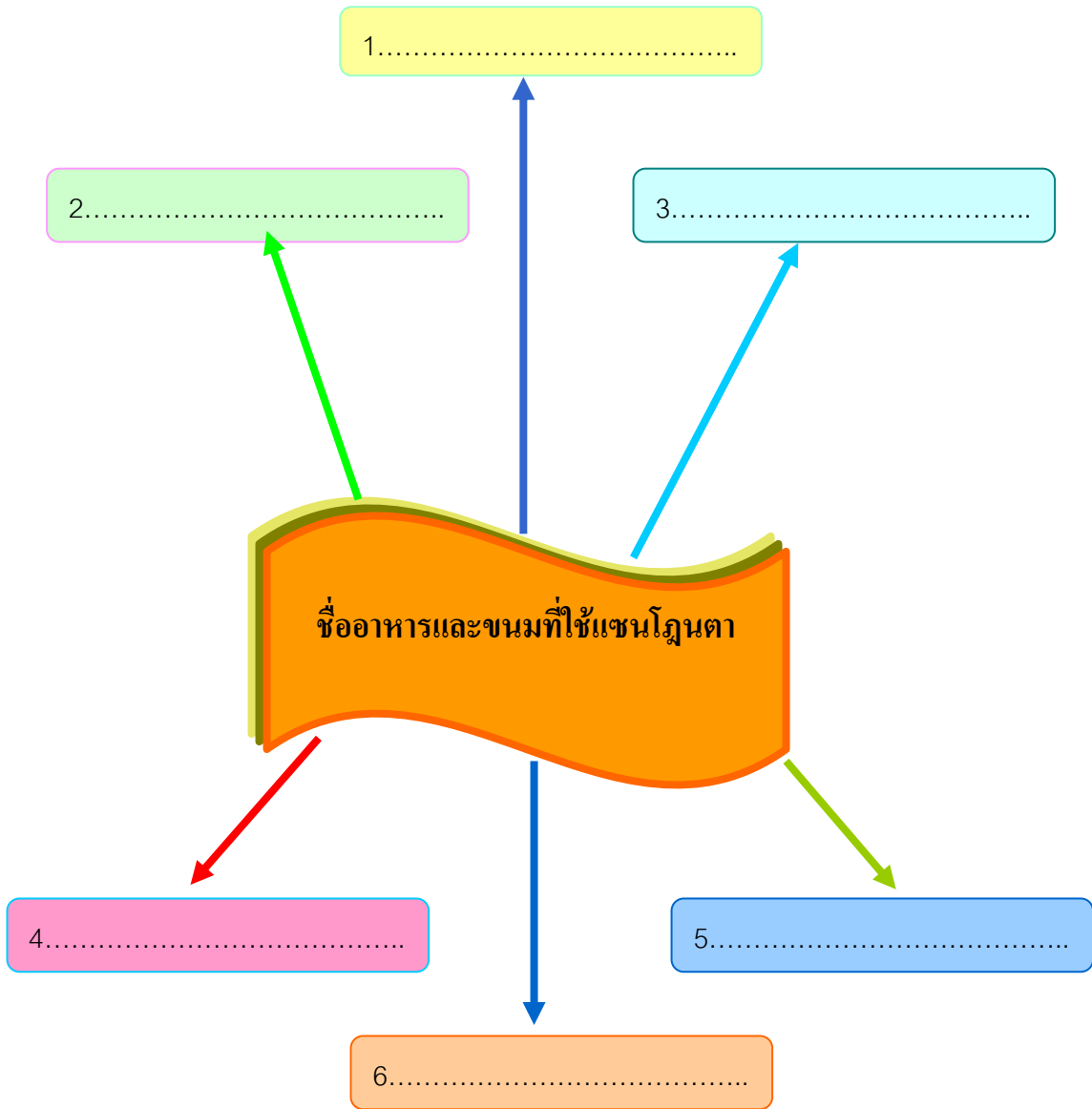
(นางวิไลวรรณ อมตะถาวร)

แบบฝึกหัดที่ 4

วันที่.....ชั้นป.4

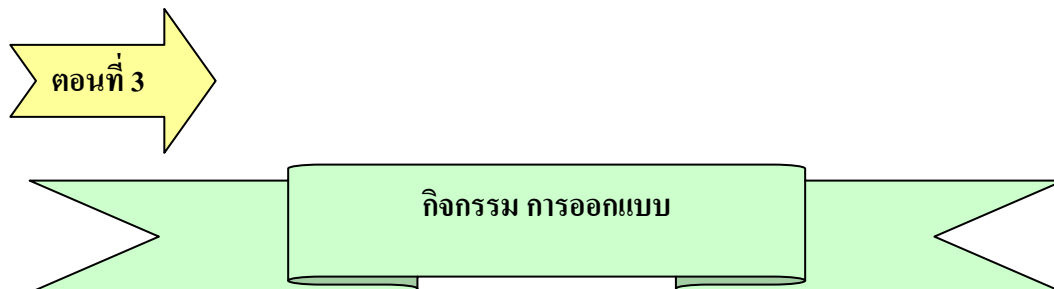
ชื่อ.....เลขที่.....

คำชี้แจง เขียนแผนผังความคิด สรุปรื่องที่มาจากการทำงานท้องถิ่นตามประเพณีแซน โจนดา

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ทำได้คะแนน
(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

1. แบ่งนักเรียนกลุ่มละ 5 คน นำหัวข้อ เรื่อง ที่มาและความสำคัญของการทำขนมท้องถิ่นตาม ประเพณีแซนโฎนตา ไปอภิปราย
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการทำงานกลุ่ม โดยเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม เลขากลุ่มและ ตั้งชื่อกลุ่ม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่ม คิดหัวข้อ สัมภาษณ์ชุมชน เกี่ยวกับเรื่องทำขนมท้องถิ่นที่ใช้ตามประเพณีโฎนตา ว่าแต่ละครอบครัวทำขนมอะไรบ้าง นำไปแซนโฎนตาอย่างไร
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติงาน เขียนชื่อขนมที่ใช้แซนโฎนตา
4. หากภาพประกอบจัดตกแต่งบนฟิวเจอร์บอร์ด
5. ส่งตัวแทนมานำเสนอผลงานของกลุ่มหน้าชั้นเรียน
6. ตอบคำถามท้ายกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1

สัมภาษณ์ชุมชน

ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

1.หัวหน้ากลุ่ม
2.รองหัวหน้า
3.สมาชิก
4.สมาชิก
5.เลขากลุ่ม

หัวข้อที่สัมภาษณ์ชุมชน

1. ครอบครัวของท่านทำขนมท้องถิ่นตามประเพณีแซนโฌนตาหรือไม่?

.....

2. เพราะเหตุใดจึงต้องทำขนมเพื่อใช้ในการแซนโฌนตา?

.....

3. ถ้าทำขนมท้องถิ่นตามประเพณีแซนโฌนตาทำขนมอะไรบ้าง?

.....

.....

4. มีใครช่วยทำขนมท้องถิ่นตามประเพณีแซนโฌนตาบ้าง?

.....

5. เมื่อทำขนมเสร็จ นำไปแซนโฌนตาอย่างไร

.....

กิจกรรมที่ 2

เขียนชื่อขนมที่ใช้ตามประเพณีแซนโฎนตา

ชื่อกลุ่ม.....

ชื่อสมาชิกในกลุ่ม

1.หัวหน้ากลุ่ม
2.รองหัวหน้ากลุ่ม
3.สมาชิก
4.สมาชิก
5. เลขากลุ่ม

ชื่อขนมท้องถิ่นตามประเพณีแซนโฎนตา

1.
2.
3.
4.
5.

คะแนนเต็ม.....คะแนน ทำได้.....คะแนน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

1. นักเรียนพอใจกับผลงานของกลุ่มมากน้อยเพียงใด?

.....
.....
.....

2. นักเรียนได้มีบทบาทในการทำกิจกรรมนี้ในส่วนใดบ้าง?

.....
.....
.....

3. นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มจากประสบการณ์เดิมของนักเรียนหรือไม่ ได้แก่อะไร?

.....
.....
.....

4. ขณะทำกิจกรรมนักเรียนพบปัญหาอุปสรรคใดบ้าง?

.....
.....
.....

5. นักเรียนได้แก้ปัญหาอุปสรรคนั้นอย่างไร?

.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน